

Domače vesti

Mladi zlikovci zajeti

Tekom zadnjih dni je clevelandška policija aretirala deset mladih zlikovcev, ki so bili zasledeni v hišnih in avtomobilskih vlomih in raznih tatvinah. Najmlajši izmed prijetih je neki komaj devet let star deček.

Poroka

V soboto ob 9.30 uri se bošta poročila v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Miss Carole Telich, hčerka Mr. in Mrs. Anthony Telich, 16201 Parkgrove Ave., in Mr. William Plavan, sin Mr. in Mrs. Nicholas Plavan, 6613 Bonna Ave. Poročna slavnost se bo vršila zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Mlademu paru čestitamo in mu želimo vse najboljše v zakonu!

Na obisku

Na obisku v Clevelandu se nahaja dobro poznana bivša Clevelandčanka Milka Kres, ki zadnja leta živi v Forest City, Pa. Tu se nahaja pri Mr. in Mrs. Praprotnik na 21751 Miller Ave. Dobrodošla!

Pozdravi

Pozdrave iz Library, Coverdale, Washingtona in Pittsburgha, Pa., pošilja poznani Frank Barbič, ki se nahaja tamkaj na kratkem obisku.

Iz bolnišnice

Mrs. Rose Cimperman se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom na 915 E. 72 St., kjer se nahaja pod zdravniško oskrbo, in kjer jo prijatelje sedaj lahko obiščejo.

Clevelandčani se malo

brigajo za "Trumanov post" "Cleveland Press" poroča, da je povpraševanje med ljudmi da je Trumanov program za prostovoljni "post" ob torkih in četrtkih našel v javnosti zelo malo odziva. Samo 28 odstotkov vprašanih ljudi je reklo, da ne uživajo mesnih jedil ob torkih, medtem ko sta dve tretjini rekli, da ne jedo jajec in kuretin ob četrtkih, ampak večina je pripomnila, da takih jedil na omenjeni dan sploh nikoli niso dosti jedli.

Tisovi pristaši ožigosani kot fašisti

V Clevelandu se je zadnje dni vršila konvencija Slovaške lige, ki je imela v nedeljo zvečer priredbo v malem gledališču Mestnega avditorija. Napredne slovaške skupine so poslane pred vhod pikete, ki so nosile napise, na katerih se je organizacijo ožigosalo za fašistično. Med ostalim so delegatje sprejeli resolucijo, v kateri je bil Josip Tiso, predsednik "samostojne Slovačije" pod patronanco Hitlerja, označen kot "goreč slovaški patriot."

TUDI AMERIKA BO KONTROLIRALA PORURJE

LONDON, 21. oktobra.—Iz obveščenih krogov javljajo, da bo kmalu naznanjen sporazum med Anglijo in Zedinjenimi državami glede premogovne industrije v Porurju.

Po sporazumu bo produkcijo premoga v Porurju nadzorovala skupna anglo-ameriška kontrolna skupina, dočim bodo s produkcijo upravljali sami Nemci. Doselej je Anglija izključno kontrolirala Porurje.

KRATKE VESTI

ŠKOTSKI MAJNERJI ZOPET STAVKAJO

LONDON, 21. oktobra.—Okrog 35.000 škotskih premogarjev je danes odšlo na stavko v 41 premogovnikih. S to stavko bo Anglija izgubila dnevno po 20.000 ton premoga.

VELIK GOZDNI POŽAR V DRŽAVI MAINE

KENNEBUNKPORT, Me., 21. oktobra.—Danes je tu izbruhnil velik gozdni požar, ki je zajel več potniških kolonij in uničil najmanj 200 bivaljš. Nocoj so gozdne straže poročale, da se je požar delno spravljal pod kontrolo.

V PERU SO NASLI OŠTANKE LETALA

WASHINGTON, 21. oktobra.—Armadna letala, ki so letela nad gorami severno-vzhodnega Peruja, so našla razbite dele letala, za katerega verujejo, da je ameriško letalo, ki je zginilo pred desetimi dnevi. V letalu se je nahajalo pet ameriških vojakov.

De Gaulle bo pričel z naporom, da dobi vladno oblast v roke

Gibanje, kateremu stoji na čelu, je pri občinskih volitvah dobilo 43% vseh oddanih glasov

PARIZ, 21. oktobra.—Priča je, da bo Charles de Gaulle vsak čas naznanil načrt, s katerim upa svoje novo zmogljivo politično gibanje "Zbor francoskega ljudstva" spraviti na oblast v narodni skupščini. Smatra se, da hoče de Gaulle postati ministrski predsednik.

Volitve, pri katerih se je de Gaulle v nedeljo uveljavil kot najmočnejša politična osebnost v drželi, so bile občinske, toda pod obstoječo ustavo to ne pomeni, da pride do kakšne spremembe pri narodni vladi, kajti v narodni skupščini so komunisti najmočnejša politična stranka.

Po ustavi se nove volitve nimajo vršiti do prihodnjega maja.

Katoliška stranka je doživela velik poraz

Največji poraz je pri občinskih volitvah doživela katoliška stranka ljudskih republikancev, ki je dobila samo 10,8 odstotkov vseh oddanih glasov. Desno krilo te stranke je očividno korporativno odšlo v de Gaulleov tabor.

Po uradnem štetju je de Gaulle-ovo gibanje dobilo 43,3 odstotkov vseh oddanih glasov, komunisti so dobili 30,4 odstotkov glasov, socialisti pa 15,5 odstotkov. Volitev se je udeležilo 4.400.393 oseb.

Komunisti so snoči preklicali stavko delavcev pri podružni in busni prevoznih službi v Parizu, potem ko je premier Ramadier 33.000 delavcem obljubil 15 do 20 odstotkov meznega povška, ampak Generalna konfederacija dela, katero kontrolirajo komunisti, še vedno govori o možnosti, da se okliče generalna stavka.

Ali ste naročili "Enakopravnost"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

EPIDEMIJA KOLERE SE ŠIRI V EGIPTU

KAIRO, 21. oktobra.—Ministrstvo za javno zdravje je naznanilo, da je vsled kolere umrlo v teku zadnjih 24 ur nadaljnjih 366 oseb. Doselej je število žrtev epidemije 2.494.

DOBIL JE STAVO, TODA IZGUBIL JE ŽIVLJENJE

DES MOINES, Ia., 21. oktobra.—James Loveless, star 47 let, je s štirimi tovariši naredil stavko, da je sposoben preplavati reko Des Moines, potem pa se slekel in skočil v vodo. Reko je res preplaval, toda ko je plaval nazaj, ga je prijel krč in je utonil.

DA SE NE BO REKLO, DA KRADEJO SAMO SRAJCE

DETROIT, 21. oktobra.—Clinton L. Fleminga je napadel neki neznan tolovaj. Ko ni v njegovih žepih našel denarja, mu je ukazal, naj sleče hlače in se s to "utešno nagrado" oddalji.

Filmski igralec priča v zvezi z "rdečo" preiskavo

Direktor Cromwell radostno prerokuje konec kapitalizma

WASHINGTON, 21. oktobra.—Filmski igralec Adolphe Menjou je danes nastopil kot priča pri preiskavi takozvane "komunistične aktivnosti v Hollywoodu," katero vrši kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti.

Menjou je izjavil, da je filmski direktor John Cromwell, ki zasluži okrog \$250.000 letno, radostno izjavil, da je "kapitalizem v Ameriki odbila 12. ura."

Filmski igralec je tudi izjavil, da je film "Mission to Moscow," ki je bil izdelan na zahtevo Bele hiše, "popolnoma nepošten" in da se ga ne bi smelo nikdar izdelati.

Včeraj je na zaslišanju obtožil filmskega direktorja Cromwella tudi producent Sam Wood, ki je izjavil, da se je Cromwell skupaj s termi ostalimi direktorji poskušal polastiti "Screen Directors' Guilda" in ga pahniti v "rdeče vode."

Menjou je priznal, da sicer ne ve, če je Cromwell komunist, da pa se obnaša kot tak. Filmski igralec je tudi rek, da ne želi nobenega od svojih filmskih tovarišev imenovati za "komunist," ampak da jih bo rajši označil za "ne-ameriške ali pa prevratne in proti-kapitalistične elemente."

NACISTI, KI SO UGRABILI OTROKE, PRED SODNJO

NUERNBERG, 21. oktobra.—Štirinajst bivših direktorjev nacističnega "plemenskega urada," med katerimi se nahaja ena žena, so se danes začeli zagovarjati proti obtožbam, da so ugrabili v tujih deželah otroke, da bi "ojačili nemško naciojo."

Ameriški tožilec brigadni general Telford Taylor, je obtožil nacistične, da so ugrabili otroke in med njimi izbrali tiste, za katere so smatrali, da imajo "neko rasno vrednost." Tožilec je tudi izjavil, da je namen urada bil, da oslabi in eventualno uniči ostale dežele in istočasno ojači Nemčijo, teritorialno in biološko, tako da bi postala prva sila v Evropi in končno na svetu.

RDEČA PAPRIKA MU JE DALA MOČ, PRAVI OČE PRI 88 LETIH

DES MOINES, Iowa, 21. oktobra.—Luis A. Carrizales, 88 let star in barvar po poklicu, ki čaka na porod svojega desetega otroka, je danes dejal, da je svojo moč ohranil do svoje visoke starosti, ker uživa rdečo papriko.

"Saj sem postal oče že mnogokrat poprej," je rekel reporterjem, "ne vem torej, zakaj bi bilo to nekaj tako nenavadnega."

Njegova 23 let stara žena Mary o stvari ni hotela govoriti brez dovoljenja moža, ampak je sramežljivo priznala, da pričakuje, da bo rodila zgodaj v decembru.

To bo tretji otrok dvojice v nekoliko manj kot dveh letih. To je Carrizalesov tretji zakon. S svojima prvima ženama je imel sedem otrok.

Taft obtožen, da sledi komunistom!

CINCINNATI, O., 21. oktobra.—Herbert U. Nelson, izvršni podpredsednik narodne organizacije zemljiških trgovcev (National Association of Real Estate Boards) je danes proti senatorju Robertu A. Taftu napel obtožbo, da s podpiranjem raznih zakonskih predlogov za socializacijo stanovanjske gradnje, zdravniške oskrbe in izobrazbe "sledi komunistični liniji" in je ohajškega senatorja označil za "sopotnika."

Govorec na konvenciji ohajskih zemljiških trgovcev, je Nelson rekel, da bi taftski krogi dežele močno obžalujejo dejstvo, ker Taft v kongresu podpira "takšne vrste socializem, ki se je v Angliji izkazal za popolni fiasko."

Dejal je dalje, da nihče, ki sprejema takšno filozofijo, "ne more postati republikanski kandidat za predsednika Zedinjenih držav."

Nelson je posebno bičal Tafta radi podpiranja zakonskega načrta za javno gradnjo stanovanjskih hiš, takozvane Taft-Ellender-Wagner predloge. "Javna gradnja hiš je temeljni korak vseh komunističnih programov," je rekel Nelson, "in najbolj učinkovita oblika demagoštv, ki so jo kdaj odkrili političarji."

PONESREČENO LETALO BILO PREVEČ NATRFRANO

BOSTON, 21. oktobra.—Danes je dospelo semkaj 31 potnikov, ki so bili rešeni, ko je bilo potniško letalo "Sky Queen" na oceanu prisiljeno na morje. Rekli so, da je bilo letalo prenatrpano in da je to bil vzrok, da se je ponesrečilo.

Vladna komisija bo 30. oktobra začela preiskavo, da se dožene, zakaj je letalu zmanjkalo gasolina, ko je preplulo manj kot dve tretjini poti iz Irske, kjer se je dvignilo v zrak za odlet v Ameriko.

Witt, Ill.—Tukaj se je potočil William Korbar, sin družine John in Rozi Korbar. Nevesta je nemškega rodu. Mladi par si je ustanovil dom v St. Louisu. Pri družini Rednar so se oglašile rojenice in pustile hčerko Urško.

Angleška vlada bo poskušala omejiti moč zbornice lordov

Churchill je takoj napadel to "premišljeno agresijo socialistov"

LONDON, 21. oktobra.—Angleška delavska vlada je danes začela z borbo, da omeji moč angleške zbornice lordov. Ta poskus pa je voditelj konservativcev Winston Churchill takoj napadel kot "premišljeno postopek socialistične agresije."

Napad na zbornico lordov je razkril kralj Jurij VI. v govoru, ki so ga spisal ministri delavske vlade za odobritev debat v parlamentu. V govoru je zahteval zakonodajni program za prihodnjih 12 mesecev, ki vključuje tudi podzavljenje plinske industrije, toda sploh ne omenja je-klepe.

Konservativci razkačeni

Konservativci so takoj planili na predlog, da se omeji moč zbornice lordov, o kateri je v govoru rečeno le, da bi tozadevni zakon moral biti vključen kot popravek parlamentarnega zakona iz leta 1911.

(Ta akt se nanaša na oblast zbornice lordov, ki izhaja še iz dobe velikih svetov fevdalnih veleposestnikov in normandskih kraljev).

Konservativni časopisi so svetovali, da se o tem vprašanju odloča potem posebnih splošnih volitev.

Ministrski predsednik Clement Attlee je zagotovil, da bo nova zakonska predloga glede zbornice lordov omejena le na to, da prepreči njeno moč pri odlaganju sprejetja zakonov na eno leto namesto na dve, kot je to bilo doslej.

(Parlament lahko ustvarja zakone tudi proti ugovoru zbornice lordov, toda samo, če bi zakonske predloge bile sprejete na treh zaporednih zasedanjih parlamenta. Takšen postopek pa traja dve leti).

Torijci se ne bodo vdali zlepa

Levo krilo laboritov, ki uredi omejitve moči lordov, pravi, da jim ne bo uspelo izvršiti obljube, da bodo pred letom 1950 podzvalili jekleno industrijo, če bo zbornica lordov imela sedanjost.

Churchill ni sicer imel o temu poseben govor takoj, toda ugovarjal je stalno Attlee-ju, ko je ta odgovarjal na opazke konservativca Anthony Edena.

Attlee je apeliral za združeno podporo pri borbi proti sedanjim ekonomski krizi in rekel, da "smo soočeni z zelo težkim položajem, ki bo zahteval napore cele dežele."

"Zakaj pa potem predlagate enostranske zakonske predloge, kateri bi razdelili deželo?" je vprašal Churchill.

Eden je označil predlog za omejitve moči lordov, za "najbolj kontroverzni del programa delavske vlade."

ANGLEŽI ARETIRALI 12 SIRIJCEV

JERUZALEM, 21. oktobra.—Vladni viri pravijo, da so angleške čete aretirale 12 Sirijcev, ki so prestopili mejo Palestine.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Brazilijska vlada je prekinila diplomatske stike z Rusijo

Nji je sledil Čile, ki je obenem pretrgel stike s Češkoslovaško

RIO DE JANEIRO, 21. oktobra.—Braziljsko zunanje ministvo je danes naznanilo, da je Brazilija pretrgala vse diplomatske odnose s Sovjetsko zvezo.

Do prekinitve odnosajev je prišlo po celi vrsti ideoloških sporov med obema državama.

Brazilija je vzpostavila odnose s Sovjetsko zvezo leta 1945, toda dejansko ni bilo nobenih kulturnih ali pa ekonomskih izmenjav. Brazilski ambasador v Moskvi Mario Pimentel Bradao je vsled "zdravstvenih razlogov" več bival v Stokholmu kot pa v Moskvi. Ruski ambasador Jakob Suric pa je zapustil Brazilijo že pred več meseci, ko je braziljska vlada prepovedala komunistično stranko.

Volilna zmaga komunistov spremenila cel položaj

Braziljska najvišja volilna sodnija je 7. maja s posebnim dekretom prepovedala vsako delovanje komunistične stranke, ki je s svojimi 180.000 člani najbolj močna stranka v zapadni hemisferi. Pri januarskih občinskih volitvah je dobila 800.000 glasov, kar je bilo povod, da se jo prepove. Sodniki so z izgovorom, da je program stranke "v nasprotju z demokratičnim režimom", prepovedali stranko s 3 proti 2 glasoma.

Malo po tem je braziljska vlada izjavila, da je bila odkrita "zarota prevratnih elementov", odnosno 30 nižjih častnikov armade, ki da so nameravali vreči vlado predsednika Enrique Gaspard Dutre. Od takrat so se podvzeli strogi ukrepi za "spodbijanje prevratnih elementov."

Članek o Dutri povzročil prekinjenje odnošajev

Do prekinjenja odnosajev je prišlo vsled članka o brazilskem predsedniku Dutri, ki ga je priobčila moskovska "Izvestija". Gre za članek sovjetskega časnikarja Gorbatova v zvezi s predsednikom Trumanom. V tem članku je bil Dutra označen za "prijatelja ameriških podhivalcev na vojno." Nadalje je v članku bilo napisano, da je Dutra človek, "ki je sprejel medalje in odlikovanja od Hitlerja in Mussolinija."

Brazilija je takoj s formalno noto zahtevala, da se sovjetska vlada opraviči, toda ta zahteva je bila zavrnjena.

Zed. države bodo zastopale interese Brazilije

Braziljska vlada je takoj po objavi, da so vse zveze s Sovjetsko zvezo prekinjene, podzvela varnostne mere, da prepreči možne nemire.

(V Washingtonu je predstavnik državnega oddelka izjavil, da bodo Zedinjene države na prošnjo Brazilije prevzele zastopstvo brazilskih interesov v Rusiji in da je sovjetska vlada o tem že obveščena.)

Čile sledi vzgledu; prekinil je odnose tudi s Češko

SANTIAGO, Čile, 21. oktobra.—Čilejska vlada je danes naznanila, da je prekinila diplomatske odnose s Sovjetsko zvezo in Češkoslovaško.

Ta akcija čilejske vlade je bila objavljena par ur po izjavi braziljskega zunanjega ministra,

da so odnosi s Sovjetsko zvezo prekinjeni.

Uradnik čilejske vlade je izjavil, da je postopek Čileje v tesni zvezi s komunistično infiltracijo v premogovno zono dežele, ki je nedavno bila pozornica velike stavke premogarjev, katero so čilejske oblasti pripisale komunistom.

Kot znano, je Jugoslavija pretrgala diplomatske odnose s Čilejem že preteklega tedna, potem ko je čilejska vlada iztirala dva jugoslovanska diplomatska predstavnika.

S prekinjenjem diplomatskih stikov s Sovjetsko zvezo in Češkoslovaško ne bo Čile imel nobenih diplomatskih zvez s katerekoli deželo vzhodne Evrope.

Ruskih čet ni več v Finski

HELSINKI, 21. oktobra.—General Arne Sihov je danes izjavil, da so poslednji člani zavezniške kontrolne komisije, okrog 1.000 ruskih častnikov in vojakov, zapustili pred dvema tednoma Finsko in da se sedaj v deželi ne nahaja niti eden tuj vojak.

Sihov, ki je vrhovni poveljnik finske armade, je izjavil, da ruskih čet ni več v Finski. Rusi se nahajajo v Porkkala, 15 milj zapadno od Helsink, toda celo finsko zunanje ministstvo priznava, da se ne more smatrati, da se te ruske čete nahajajo na finskem ozemlju, kajti Porkkala so Fini odstopili Rusom za dobo 50 let.

Da ni nobenega ruskega vojska v Finski, so potrdili tudi potniki, ki prihajajo iz severne Finske in ki so izjavili, da niso nikjer videli nobenega Rusu.

ARETIRAN Z NAČRTOM ZA FAŠISTIČNI REŽIM V ZEDINJENIH DRŽAVAH

MINNEAPOLIS, 21. oktobra.—Tu je bil včeraj aretiran Maynard Orlando Nelsen, star 24 let, ki je svoj čas obiskoval univerzo v Minnesoti in Californiji in ki je ob času aretacije imel na sebi uniformo organizacije, katero imenuje "Demokratska narodna stranka." V tej uniformi, ki ima kroj nemške zračne sile, je z vlakom dospel iz Californije v Minnesoto.

Tekom izpraševanja je dajal tipične odgovore hitlerjevske propagandne mašine. V njegovem portfelju je policija našla načrte za fašistično vlado v Zedinjenih državah.

Pri preiskavi so bila najdena tudi pisma Emory Burke-a, voditelja "Kolombijancev" v Atlantici, Georgia, ki so bili nedavno razkrinkani kot fašistična grupa, ki si je nadela program za totalitarni režim v Zedinjenih državah.

To je že druga Nelsenova aretacija v tem mestu. Lansko pomlad je bil tu aretiran, ker je priznal, da je bil odgovoren za pojav letakov na kampusu državne univerze, ki so pozivljali k pobijanju židov.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):

For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KAŠNA "RDEČA NEVARNOST" JE V HOLLYWOODU?

Včeraj je kongresni odbor za "ne-ameriške" aktivnosti začel vršiti preiskavo v zvezi s takozvano "rdečo nevarnostjo" v Hollywoodu. V ta namen je povabil na zasliševanje razne direktorje, režiserje, pisatelje skriptov, zastopnike posameznih filmskih družb in filmske igralce in igralke. Odbor za "ne-ameriške aktivnosti" je v preteklosti ustrelil precej velike kozle, toda vse kaže, da bo ta eden največjih, ne samo kar se tiče "rdeče nevarnosti" v čisto kapitalističnem Hollywoodu, ampak tudi kar se tiče osnovne pravice, ki jo ameriška ustava jamči v zvezi s takozvano "svobodo izražanja." V enem širšem pomenu besede kongresni odbor za "ne-ameriške" aktivnosti, kateremu načeljuje republikanec J. Parnell Thomas, vodi preiskavo v zvezi z "rdečo nevarnostjo" celokupnega ameriškega mišljenja, on postavlja na obtožno klop ideje pa naj bodo izražene potom tiska, govora, premičnih slik ali pa radia. To je začetek kampanje, da se zaduši svoboda izražanja in ker gre več kot pa za sam Hollywood, je razumljivo, da je to zasliševanje stvar, ki mora vzmiriti slehernega progresivno mislečega Američana.

V poročilu je rečeno, da bodo predmet posebne preiskave filmi, s katerimi Thomasov odbor ni nikakor zadovoljen. Ti filmi so: "Mission to Moscow" (ki je posnet po knjigi bivšega ameriškega ambasadorja v Moskvi Joseph E. Davisa), "North Star" in "Song of Russia." "Mission to Moscow" je poseben predmet napadov, ker je bil posnet z namenom, da prispeva vojnim naporom zaveznikov v vojni proti naci-fašizmu, kar pa se danes, v dobi obnove teške industrije v Porurju in posebne skrbi za Nemčijo, označa za "svojetsko propagando." Sam filmski podjetnik Jack L. Warner, ki cenzurira in črta iz skriptov (spisov, ki služijo za pridruženje filmov) tiste odstavke "svobodno-mislečih" pisateljev, ki se mu ne dopadejo iz enega ali pa drugega vzroka (ter je tako tipičen primer "boss-a" svobodnih ameriških časnikarjev in pisateljev), je izjavil, da so trditve, da je film "Mission to Moscow" takozvana "sovjetska propaganda," fantastične in da je na podlagi takšnega merila "rdeča propaganda" tudi vsa pomoč v orožju in materijalu, ki se jo je poslalo med vojno Rusiji, kot naši zavezniki proti naci-fašizmu. Dva ostala filma "North Star" in "Song of Russia" sta postavljena na isto raven "sovjetske propagande."

Nič ne bi spremenilo značaja te ne-ameriške preiskave, če bi se Thomasov odbor pri zatiranju svobode izražanja potom filma držal razumljivega reda. Niti eden film ni nastal, če pred tem ni bila spisana knjiga odnosno spis, ali pa kot temu strokovno pravijo v filmski industriji "script." Preden se je pričelo s produkcijo filma "Mission to Moscow," je obstojala in se prodajala ameriški publikli knjiga bivšega ameriškega ambasadorja v Moskvi Joseph Davisa. Zakaj ni Thomasov odbor za ne-ameriške aktivnosti začel vršiti preiskavo s to Davisovo knjigo? Jasno je, če se film označa za "sovjetsko propagando," potem mora biti "sovjetska propaganda" tudi knjiga, po kateri se je ta film ustvarilo. Razlog je menda samo eden. Bojimo se, da se Thomasov odbor za enkrat ne čuti tako močnega, da bi začel vršiti "preiskavo rdeče nevarnosti" v samemu tisku. Možno pa je, da smatra, da je ta način izražanja bolj nevaren za ameriško javnost, ker potom filma se doseže daleč večjo število ameriških državljanov kot pa potom knjig.

Pred kratkim smo priobčili poročilo iz Madrida, po kateremu je razvidno, kaj se je zgodilo s filmsko produkcijo v fašistični Španiji. Tam odloča o vsebini filma katoliška cerkev! Katoliška cerkev lahko prepove, reže, cenzurira in narekuje kakšne filme se sme producirati, kakšne filme pa se ne sme kazati španskemu ljudstvu. To je cenzura, to je zanikanje vsake svobode izražanja, ki je prav tako važna v filmu kot je v tisku. Ali Thomasov odbor želi takšne zakone, podobne zakonom v Španiji?

Mi seveda ne zagovarjamo ne Hollywood in ne filmske produkte, ki prihajajo iz tega kapitalističnega sveta in za katere smatramo, da so v ogromni večini škodljivi, da strupijo mladino, da jo podpihujejo na kriminalno in

UREDNIKOVA POŠTA

Plesna prireditel
društva "Maccabees"

Cleveland, O. — Tudi Maccabejci nas vabijo na svojo veliko prireditev, kot sem podpisani slišal od tajnika Ivan Tavcharja in drugih uradnikov društva. To staro in veliko društvo priredi veselico v soboto dne 25. oktobra v auditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Igrala bo Pete Srnickova orkestra.

Tudi če to društvo ne spada k Slovenski podporni organizaciji je vredno najlepšega priznanja v naselbini, ker to društvo je ob vsaki priliki svojega čez 35 letnega obstoja vedno in v polni meri pomagalo vsaki naši napredni delavski ideji. Torej ker pomagajo in darujejo v polni meri za vse naše človekoljubne namene, posebno pa za pomoč našim ljudem, našim borcem, v novi, prerodeni Sloveniji, ki so toliko tega prestali v zadnji grozni vojni, jim moramo oddati priznanje. Končno so tudi veliko pomagali zaveznikom pri zmagi nad naci-fašizmom in domačimi izdajalci. To lahko vsak vidi, če ni popolnoma slep ali pa fanatično zavezen. Torej članstvu društva "Maccabees" najlepše priznanje.

Lahko omenim ob tej priliki tudi, da članstvo tega društva pomaga tudi pri drugih društvi, kajti oni niso samo člani te organizacije, ampak tudi drugih naših slovenskih društev v prvi vrsti Slovenske narodne podporne jednote, Ameriške bratske zveze, Slovenske dobrodelne zveze itd. Torej so tudi člani naših pristnih slovenskih organizacij in naša dolžnost je, da jim pomagamo vsaj s tem, da pridemo na njihovo veliko plesno zabavo. Katerega zanima ples, naj kar pleše, da bo vse od njega teklo. Katerega pa ta sport ne zanima, naj se pa zabava med svojimi prijatelji in znanci. Res je, da podpisani in mnogi drugi zastopniki in zastopnice Slovenske federacije SNPJ bomo imeli ravno ta večer sejo, pa to nič ne de. Bomo prišli na to prireditev malo kasneje in gotovo nas ne bodo odpodili; končno se bomo malo dlje zamudili, saj je sobota večer. Postrežba bo v vseh ozirih prvovrstna.

Torej na svidenje 25. oktobra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Anton Jankovich

Filmi iz Slovenije se bodo kazali tudi v Barbertonu

Barberton, O. — Ob času zadnje konvencije SANSa, ki se je vršila v Clevelandu, smo videli nad vse zanimive filme (premične slike) iz starega kralja, odnosno iz Slovenije.

Velika dvorana Narodnega doma je nabito polna. Mnogi udeleženci iz Barbertona, ki so videli te slike, so se izrazili, da bi bilo priporočljivo, da bi se slike kazale tudi v naši naselbini in dalo priliko tukajšnjemu

memoralo, s kratka da so v večini slučajev dosti prispevali, da je raven mladinskega kriminala v Zedinjenih državah na najvišji stopnji na svetu! Kar zagovarjamo je svoboda izražanja naj bo potom tiska, radia, filma ali pa umetnosti. Zagovarjamo osnovno pravico, ki je zajamčena za našo ustavo, na katero smo toliko ponosni. Vemo, da je takšnih krogov, ki bi filme kot so "Mission to Moscow," ali pa "North Star" in "Song of Russia" najrajši zažgali na grmadi. Verujemo, da je takšnih elementov, ki bi najrajši zažgali na grmadi vse napredne knjige in napredne časopise. Verujemo, da je takšnih reakcionarnih elementov, ki smatrajo, da je "svoboda izražanja" njih izključna pravica, in ki delujejo baš na temu, da bi vsem ostalim, ki z njimi ne soglašajo, nadel nagobnike, jih uničili in jim prepovedali, da povedo kaj mislijo in kaj čutijo.

Amerika se nahaja na nevarnih potih. Ni nevarnost, ki preti s strani komunizma, pač pa se pod tem histeričnim vpitjem proti "rdeči nevarnosti," ki traja iz dneva v dan, skriva druga, večja, resnična in grožeca nevarnost. To je nevarnost fašizma.

ljudstvu, da vidi svojo deželo in ljudstvo nove Jugoslavije. Ta želja se bo sedaj lahko uresničila. Slišali boste vaš materinji jezik kakor ga govorijo prav v Sloveniji. Marsikdo bo videl na platnu svoja rojstna mesta, poznane mu kraje in vasi, mogoče celo svojo rojstno vas, hišo ali pa znanca.

Občinstvo že zdaj opozarjamo, da pazi na datum, ki bo menda koncem novembra ali pa v začetku decembra. Točni datum bo naznanjen pozneje ali pa na vstopninskih tiketih, ki bodo v predprodaji. Opozarjamo, da občinstvo pridno seže po vstopnicah in si v naprej preskrbite sedež, ker se obeta, da bo dvorana nabito polna.

Člane in prijatelje SANS-ove podružnice št. 51 pa opozarjam, da se gotovo udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 26. oktobra ob 4. uri popoldne v dvorani dr. "Domovina", da ukrenemo vse, kar je potrebno v zvezi s filmi iz Slovenije. Resnično zavedni člani se gotovo udeležijo seje.

Tovariški pozdrav in na svidenje 26. t. m.

Andrew Bombach.

Veselica društva "Brooklynski Slovenci" št. 48 SDZ

Cleveland, O. — Društvo "Brooklynski Slovenci" št. 48 SDZ priredi veselico v soboto 25. oktobra v Slovenskem domu na West side 6818 Denison Ave.

Godba bo izvrstna in sicer pod vodstvom Charley Rapintz. Za jedado in pijačo pa bo odbor preskrbel, da ne bo premalo. Vabljeni ste vsi prijatelji SDZ. Priprani smo, da vam ne bo žal, ker se boste razveselili med prijatelji. Članom društva pa narekuje dolžnost, da pridejo; poleg tega pa boste vstopnice plačali, če se udeležite ali pa ne.

Torej na svidenje 25. oktobra! Vabi vas veselični odbor. F. Hunter, tajnik.

Pevski zbor "Triglav"

Cleveland, O. — Zadnje čase smo dobili nekaj novih pevcov. Le tako naprej. Prav lušno smo se imeli na dan 4. oktobra po pevski vaji. Poročila se je Miss Jenny Zeitz, pevka in oskrbnica doma na Denison Ave. Mnogo sreče in lepa hvala za vso postrežbo, ki sta jo izkazala med pevskimi vajami, da se je lažje pelo, kakor tudi po vajah. Potem sta se pa odpeljala na ženitovanjsko potovanje.

Dne 26. oktobra bo koncert pevskega zbora "Planina" v Slovenskem domu na 5050 Stanley Ave. Sklenili smo, da se vsi udeležimo.

Le redno hodite na vaje, da se več naučimo za prvi koncert. Tako nas opominja naš učitelj Mr. Vauter. In tako tudi vaša poročevalka.

Anna Jesenko.

SKUPNA IZJAVA ČLANOV BRITANSKEGA PARLAMENTA, KI SO OBISKALI JUGOSLAVIJO

Beograd, 7. okt. — Laboristični poslanci v britanskem parlamentu Adhur Allen, Geoffrey Bing, Arthur Champion, Frederick Lee, Benjamin Parkins, George Thomas, Henry White in Cony Zilliacus ki se te dni mudijo v Jugoslaviji, so imeli včeraj popoldne konferenco s prdstavniki domačega in tujega tiska.

Na konferenci so britanski parlamentarci podali tole skupno izjavo:

"Prišli smo v Jugoslavijo, da na mestu samemu proučimo, kako se izvaja petletni plan, vlogo, ki jo imajo v njem in splošno pri obnovi države sindikati ter zadruge in vrsta društev, ki jih izgrajujejo v novi Jugoslaviji. V Beograd smo prišli 2. oktobra po podobnem proučevanju razmer v Češkoslovaškem, kmalu nato pa v istem namenu nadaljevali pot v Moskvo in odtod v Varšavo. Po skoraj enomesečnem bivanju v treh največjih državah vzhodne Evrope in v Sovjetski zvezi se bomo vrnili v London, da bi prisostvovali otvoritvi novega zasedanja spodnjega doma, ki je določeno za 21. oktober.

Prišli smo to proučevanje nacionalnih načrtov in gospodarskih vezi naše države in drugih držav, ki jih bomo obiskali, ker verujemo, da je največjega pomena za laboristično Britanijo, ki si prizadeva, da bi svojo nacionalno načrtovanje, program izvoza in proizvodnje norme vskladila z državnimi socialističnimi obnovami, da bi se rešili odvisnosti, nevarne in negotove naklonjenosti ameriškega velekapitala. Dvomimo, da bi tako imenovani Marshallov plan rodil kako dejansko pomoč, in smo prepričani, da bomo v mnogo boljšem položaju, če spojimo z nitjo, ako vztrajamo, da se upošteva naše stališče glede odnosov z Ameriko, in da bomo v prijateljskih odnosih z državami vzhodne Evrope. Prepričani smo, da zapadna Evropa ne more premagati krize, ako ne vzpostavi popolnih trgovskih in prijateljskih političnih odnosov z vzhodno Evropo.

Končno omenimo, — kar je tudi objavljeno uradno stališče laboristične stranke — da je socializem bistven za obnovo Evrope in širjenje demokracije ter politične svobode v Evropi. To pomeni, da se absolutno ne strinjamo z doktrino, ki jo je podal predsednik Truman 16. marca v svojem govoru, ko je identificiral demokracijo in svobodo z delavnostjo, ki prinaša zasebnikom profite, to je s sebično moralno in gospodarsko zmehčano kapitalizma.

V novi Jugoslaviji smo našli popolnoma enotno ljudstvo, ki z ogromno silo in navdušenjem dela za obnovo svoje vojno opustošene države in postavlja temelje družini, vteleseni v klasični definiciji demokracije Abrahama Lincolna: "vlada ljudstva, od strani ljudstva in za ljudstvo."

Ni važno ocenjevati v kakšni meri še vedno zaostaja Jugoslavija za popolnostjo, temveč je važno podčrtati z občudovanjem veliki napredek, ki ste ga dosegli od osvoboditve, in po poudariti, kako se je revolucionarno navdušenje, ki vas je po najstrahovitejših izkušnjah, ki so kdajkoli zadele narod, privedle do zmage, izpremenilo v navdušenje socialistične izgradnje. Pri delu smo opazili industrijsko demokracijo v vaših tovarnah, v vaših sindikatih in v drugih in globoko presenečeni občudovali veličastne podvige, ki jih je izvršila vaša divna mladina.

Sprejeti smo bili kot prijatelji in odhajamo kot prepričani poborniki nove Jugoslavije, ko smo podkrepili z dokazi svoje

mnenje, da mora laboristična Britanija z vzpostavitvijo prijateljske vezi in s sodelovanjem s socialistično Evropo ter Sovjetsko zvezo ustvariti nepretrden prepad pred vojno in trenj med velesilami, ki slabijo avtoriteto organizacije Združenih narodov, in da je lahko činitelj, ki bo prispeval h krepitvi enotnosti med vzhodom in zapadom.

Ker imamo pred očmi večno bojazen in strah, na katerega smo naleteli v državah vzhodne Evrope, želimo odločno podčrtati, da so se laboristična vlada, laboristična stranka, sindikati, veliko zadržno gibanje in ogromne množice britanskega ljudstva odločile, da ne bodo dovolile, da bi prišlo do nove vojne. Še vedno krvavimo in smo izčrpani zaradi ran pretekle vojne, še vedno se dobro spominjamo strahot te dolgotrajne in strahovite borbe in se zavedamo ne glede nato, kdo bo zmagal, da bo naša država gotovo izgubila bitko v tretji svetovni vojni. Dobro tudi vemo, da ne bi bilo mogoče, da bi ostali nevtralni v primeru nove vojne, vemo pa, da imamo lahko odločilno vlogo pri spremembi mednarodnih odnosov tako, da bi sedanja napetost med velesilami izginila in da bi sploh ne prišlo do vojne. Vemo, da so ugledni Američani, kakor n. pr. Henry Wallace, potrdili, da imamo prav, da se proračuni vojnega ministrstva Amerike osnovani na domnevi, da bo Amerika imela na svoji strani Britanijo kot zaveznico in da bi bili ovirani, ako bi jasno naznanili, da se pod nobenim pogojem ne nameravamo boriti, razen v primeri direktnega napada na našo ozemlje ali ozemlje našega imperija, ki ga ne ogražata niti ena sila, ali na podlagi sporazuma med ostalimi člani Varsovskega sveta, v številu tudi Sovjetsko zvezo, v cilju ravnarja po določbah ustanovne listine Organizacije združenih narodov. Vztrajamo na opanjujemo ekspanzivne imperialistične težnje ameriškega kapitalizma, prepričani pa smo, da jih ameriška demokracija lahko prekrži in ukroti, ker večina ameriškega ljudstva deli naše želje po ohranitvi miru.

Nismo uradna delegacija. Nas ni imenovala parlamentarna laboristična stranka ali kakšen sindikat. Predstavljamo skupno laborističnih članov parlamenta, ki pripadajo združnemu gibanju, ki so v sindikatu strokovnjaki za prosvetna vprašanja, zunanje politike in obrambo države. Med nami so tudi ljudje, ki zastopajo različna mišljenja in težnje, ter smo nekakšen odraz velike stranke, kateri pripadamo od pričetka naše politične delavnosti.

Zaradi tega upamo, da bo to, o čemer bomo poročali našim tovarišem v parlamentu in v državi, v mnogem pospešilo revolucijo stranke k splošnemu pomanjkanju, ki ga imamo o mestu laboristične Britanije v svetovnih odnosih in njeni vlogi v Evropi.

SANS

Arabc je šel h kadiju (muslimanskemu sodniku) in mu rekel:

"Efendi, v džamiji sem slišal Mohamedov modri izrek: 'Blagoslov tistemu, ki zgodaj vstaja.' Zato sem danes prav zgodaj vstal, pa sem padel roparjem v roke, ki so me do kože obrali. Kje je zdaj ostal blagoslov?"

Kadi je premišljal, kako bi se rešil iz mučne zadrege. Pa se cu in dejal:

"Roparji so še bolj zgodaj vstali, zato je bil blagoslov z njimi!"

ŠKRAT

Napredna občina

Na svojem obisku v podeželskem mestecu je vladni zastopnik zelo hvalil županovo delovanje: "Z velikim zadovoljstvom sem slišal, da ste v zadnjem času ustanovili v mestu več koristnih naprav."

Ves ponosen odgovori župan: "Da, odkar vozijo avtomobili skozi naše mesto, smo ustanovili samaritansko društvo, nadalje javno obvezovalnico in mesto zapriseženega ocenjevalca škoda. Naš redar je dobil motorno kolo, da more zasledovati avtomobiliste, ki hočejo ubežati, mestna bolnišnica pa se je povečala za deset postelj."

"Vselej, ko se srečava, mislim na najinega prijatelja."

"Ali sem mu mar tako podobem?"

"To ne — ampak on mi je tudi dolžan sto dolarjev!"

Po vrnitvi

"No, ali si našla doma vse tako, kakor je bilo pri odhodu?"

"Da — celo električna luč je gorela še v prednji sobi!"

Smolo ima

"Z obema ženama sem imel smolo!"

"Kako vendar?"

"Prva mi je pobegnila . . ."

"In druga — ?"

"Ta mi noče pobegniti . . ."

Kakor nalašč

"To je torej tvoja nevesta? Ali je pametna?"

"Dragi moj, ona ima pameti za dva!"

"No, potem jo pa le vzemi, ona je kakor nalašč zate!"

Cudni "jaz"

Mark Twain je bil najbolj divji, če so mu obiskovalci stavljali vprašanja.

Neki radovednež je z zvijačo prišel od njega in ga vprašal:

— Ali ste imeli brate, gospod Twain?

— Da, brata dvojčka, je pojasnil pisatelj.

— Ali še živi?

— Ne, je odgovoril Twain. Prav zgodaj ga je vzele smrt. Sicer sva si bila tako podobna, da so naju zmerom zamenjavali. Ko mi je umrl brat, sploh nisem prav vedel, ali je bil on ali jaz. Kaže pa, da sem bil jaz, ker je imel brat na tilniku neznan po čudnem naključju tudi jaz. Zato je verjetno, da jaz nisem jaz, temveč moj brat, ki živi v meni, jaz sam pa sem že davno mrtev. Rečem vam, da se človek komaj spozna v takšnih rodbinskih razmerah . . .

Ko je Twain pogledal okoli sebe, je na veliko veselje opazil, da je radovednež pobegnil.

Nepričakovan odgovor

"Gospod podnajemnik, znano mi je, da ste včeraj poljubili mojo hčer. Kaj nameravate torej?"

"Milostiva, hočem biti iskren, moj namen je . . . nikoli več poljubiti vaše hčere."

Tako je bilo

"Tinček, ali si ti naučil papagaja te strašne besede?"

"Ne, mama. Ravno nasprotno. Zmerom sem mu ponavljal besede, ki jih ne sme govoriti!"

Zivljenski umetnik

"No, kako je s teboj, draga starina? Ali pride še do kakšnega nesporazumljenja z ženo?"

"Da, toda tega ji ne pokažem več!"

Razprava pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani proti vohunski skupini: Nagode, Snoj, Furlan

Dosledno nadaljevanje zločinov med okupacijo

"Štabu zločinskega Draže so pošiljali poročila, elaborate ter spomence. Prevzeli so politično propagandno plat Mihajlovičevega štaba za Slovenijo. Njihova naloga je bila zakriti vse umazano sodelovanje z okupatorjem, zakriti so hoteli pred slovenskim ljudstvom to, da so prihajali italijanski oficirji v taborišča četnikov v Iško in na Ortnek, dalje pošiljanje orožja v ta taborišča od vojnega zločinca Zajca.

"Obtoženi Kavčnik si drzne v imenu 'Pravde' napisati letak: 'Kdo je izdajalec.' Sirc poroča v Švici, kamor je šel po nalogu 'Pravde' kot njen zastopnik. Blati narodno osvobodilno gibanje in povišuje Dražina grozodejstva. Isti Sirc izjavi: 'Spride tega je za nas prestal vsak predsodek glede sodelovanja z okupatorjem, ker smo ga smatrali samo kot kamuflažo.'

"Nagodevo zapiski propagirajo oziroma registrirajo: 'Prizanesljivost do bele garde, ker da jim bo lahko služila kot dober vojaški kader ob zlomu okupatorja pri prevzemu oblasti.'

"O sodelovanju z vojnim zločincem Dražo Mihajlovičem bi lahko napisali debelo knjigo, dvakrat tako debelo kot so Nagodev zapiski.

"Obtoženi Nagode pa pravi, da je 'Pravda' delala na strokovnih in obsejnih vprašanjih. Prvič, vse omenjeno delo ni ničesar drugega, kakor sodelovanje z okupatorjem, drugič, kar so strokovnega napravili, je najprej ničvedno, ker vse stoji na predpostavki stare kapitalistične družbene ureditve; vse, kar so si napisali o obsejnih vprašanjih, pa so tudi izročali tujim agentom, da bi se ti mogli pripraviti in ovreči naše resnične prepričljive argumente. (Ploskanje in pritrdjevanje).

"3. Sodelovali so z Vauhnikom, ki je jasno razkrinjal kot agent gestapa. Predlagali so ga emigraciji v Rimu, naj ga postavijo za vodjo Mihajlovičeve pokreta v Sloveniji.

"4. Obtoženi Nagode napiše: 'Napoti sem Irta na Dimnika in mu ob tej priliki povedal, da interveniram samo posredno, da se ne bi razneslo, kako dobro zvezo ima G. s policijo.'

"Parkrat zapiše obtoženi Nagode, kako so vsi prepričani, 'da ima zvezo z vodstvi boga in okupatorsko policijo.' To je namreč napisal tedaj, ko so člani njegove skupine hodili k njemu, naj intervenira. Ni dima brez ognja! Člani njegove lastne skupine so dobro vedeli, zakaj se nanj obračajo.

"Obtoženi Kavčnik se je sestal z Mihajlovičevim kurirjem Icim v hotelu Miklič. Vso Ljubljano pozna predobro. Pravi pa, da ni vedel, da je v Mikliču sedež gestapa. Seveda, zanj gestapo ni bil to, kar je bil za poštenega Slovenca; njemu je ta stvar tako blizu, da ga ne moti sestanek v gnezdu te vojno-zločinske okupatorske policije. Nič ni čudnega, če človek, kot je on, ki je prisegel Pavliču in mu vsiljeval svoje usluge, ki je pripravljen pred vsakomur upogniti svoj suženjski hrbet, pozablja na nekatere od svojih zločinov, ker jih je preveč, da bi se vseh spomnil. (Ploskanje in pritrdjevanje).

"Obtoženi Kumič, on je imel dovoljenje od okupatorja, s katerim se je lahko poljubno kretal po policijski uri. Imel je pooblastilo, spuščati interniranje iz taborišč, ki so bila pod nadzorom gestapa. Priče, ki jih je sam predlagal, izjavljajo, da je imel taka pooblastila samo tisti, ki je bil v službi gestapa.

"Obtoženi Sirc vohuni za slo-

venskimi študenti v Peruggi po nalogi karabinjerskega majorja D'Amata. Obtoženi Franjo Sirc prenaša omenjena sporočila med sinom in karabinjerskim majorjem.

"Za vsakega od obtožencev bi mogli naštet vrsto zločinov. Razprava je to že ugotovila in smatramo, da je obtožnica v tej točki v celoti potrjena. (Ploskanje in pritrdjevanje).

Nagode je bil vodja špijorske organizacije

"V množici zločinskih dejanj prvo-obtoženega Črtomira Nagode ta si pogledajmo, česa ni priznal.

"On sam, njegovi zapiski in dokumenti povedo, da je obtožnica utemeljena. Ne prizna: 1. da bi bil politični svetovalec v štabu Draže Mihajloviča, 2. da bi bilo njegovo sodelovanje zavestno špijorsko in 3. da bi bil idejni vodja inkriminirane organizacije.

"Vsa druga dejstva, navedena v obtožnici, je obtoženi Črtomir Nagode potrdil in priznal. Priznal je, da so se pri njem vršili sestanki, nekako od decembra leta 1945 in da so se na teh sestankih razgovarjali in sklepali o stvareh, ki so inkriminirane v obtožnici. Priznal je, da se je na teh sestankih debatiralo o pošiljkah, ki jih je organizacija dobila iz vohunskega centra 101 v Avstriji, da so na teh sestankih pripravljali odgovore na vohunska naročila in povelja z inozemstva. Priznal je, da je dal pobudo za organiziranje zvez s člani predstavništva tuje države preko Sircja in Furlana ter pozneje preko Zorana Hribarja, katerega je smatral za sposobnejšega za vzdrževanje teh zvez, češ da je obtoženi Ljubo Sirc še mlad in se lahko zaletel. Priznal je, da je poslal preko svojih vohunskih zvez poziv predsedniku 'Lige za človečanske pravice' Herriotu, v katerem ščuva na intervencijo proti Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, in končno, da je sodeloval v dobi okupacije s štabom Mihajlovičeve vojske v Sloveniji ter je imel pri tem sodelovanju odločilno vlogo.

"Pri reševanju teh zločinskih in vohunskih nalog je imel pred ostalimi člani toliko avtoritete, da brez njegove vednosti niso upali ukreniti ničesar. Tako je soobtožena Hočvarjeva smatrala, da brez njegove vednosti in prisotnosti ni mogoče opraviti sestanka s špijorsko Emo Debeler, imenovano Belgijko; soobtoženi Ljubo Sirc predlaga svoja poročila na predstavništvu tuje države obtoženemu Črtomiru Nagodetu v ocenitvo, da lje mu predloži svoja vohunska poročila v Švico in 'center 101' v Avstriji in komentar ter pripombe k projektu 'ustave', ki jo je organizacija dobila od takozvane komande 'Slovenske armije.'

"Obtoženi Črtomir Nagode je dajal naloge in določal smer usleditvi istih, tako obtoženi Bogdanu Stare, kakor Zoranu Hribarju in Ljubotu Sircu. Iz vseh teh dejstev, kakor tudi iz njegovih 'zapiskov' jasno izhaja, da je imel v inkriminirani organizaciji vodilno vlogo ter dajal pobudo vsemu njegovemu delovanju. O tem se je lahko sodišče prepričalo na številnih dokazih, kakor na izjavah soobtožencev Pavle Hočvarjeve, Zorana Hribarja, Ljuba Sircja, Svatopluka Zupana in Angele Vode ter številnih njegovih lastnih izjavah v 'zapiskih.'

"Da je bila to špijorska organizacija, da je bila v mreža od vsega početka organizirana za špijorske namene, dokazuje celotno delo te skupine. Dejanja so nesporno špijorska, toliko zavesti obtoženemu Nagodetu vendarle pripisujemo, da je vedel, kaj dela.

"Da je bil obtoženi Črtomir Nagode vodja te špijorske organizacije, dokazuje tudi to, da so vsa špijorska poročila, direktive in naloge, ki so jih bodisi posamezniki, bodisi skupina prejeli iz inozemstva, ali koder koli, prinesli soobtoženemu v odločujoče mnenje. Pri njem je bilo pri hišni preiskavi najdeno največ špijorske pošte, špijorskih poročil v inozemstvu bivajočima Drčarju in Glušiču za njuno špijorsko delo.

"Zagovor obtoženca, da se ni zavedal svojega vohunskega delovanja, temveč, da je sprevredil to šele ob zadnji pošiljki, to je ob tako zvani veliki pošiljki, postane smešen, posebno, če pomislimo, da je obtoženi Črtomir Nagode že med okupacijo bil povezan z agentom tujih špijorskih služb Vauhnikom, o kate-

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

"Obtožene pa je na razpravi pokazal, kako je pripravljen umazati druge, zato, da bi se sam izlekel. Mirno priznava, da je bila pošta namenjena vsej skupini, ne njemu. Po vsem njegovem nastopu pa moramo sklepati, da tega ni storil zaradi odkritosrčnega priznanja, ampak iz sebičnih razlogov, da bi s tem zmanjšal svojo krivdo.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

"Obtožene pa je na razpravi pokazal, kako je pripravljen umazati druge, zato, da bi se sam izlekel. Mirno priznava, da je bila pošta namenjena vsej skupini, ne njemu. Po vsem njegovem nastopu pa moramo sklepati, da tega ni storil zaradi odkritosrčnega priznanja, ampak iz sebičnih razlogov, da bi s tem zmanjšal svojo krivdo.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

"Obtožene pa je na razpravi pokazal, kako je pripravljen umazati druge, zato, da bi se sam izlekel. Mirno priznava, da je bila pošta namenjena vsej skupini, ne njemu. Po vsem njegovem nastopu pa moramo sklepati, da tega ni storil zaradi odkritosrčnega priznanja, ampak iz sebičnih razlogov, da bi s tem zmanjšal svojo krivdo.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

"Obtožene pa je na razpravi pokazal, kako je pripravljen umazati druge, zato, da bi se sam izlekel. Mirno priznava, da je bila pošta namenjena vsej skupini, ne njemu. Po vsem njegovem nastopu pa moramo sklepati, da tega ni storil zaradi odkritosrčnega priznanja, ampak iz sebičnih razlogov, da bi s tem zmanjšal svojo krivdo.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

"Obtožene pa je na razpravi pokazal, kako je pripravljen umazati druge, zato, da bi se sam izlekel. Mirno priznava, da je bila pošta namenjena vsej skupini, ne njemu. Po vsem njegovem nastopu pa moramo sklepati, da tega ni storil zaradi odkritosrčnega priznanja, ampak iz sebičnih razlogov, da bi s tem zmanjšal svojo krivdo.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

"Obtožene pa je na razpravi pokazal, kako je pripravljen umazati druge, zato, da bi se sam izlekel. Mirno priznava, da je bila pošta namenjena vsej skupini, ne njemu. Po vsem njegovem nastopu pa moramo sklepati, da tega ni storil zaradi odkritosrčnega priznanja, ampak iz sebičnih razlogov, da bi s tem zmanjšal svojo krivdo.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nagode in je v svojem prvem poročilu nakazal grozne perspektive, kakor zapiše obtoženi Nagode v 'zapiskih.'

"Zavedajoč se svojega protiljudskega delovanja, si je pripravil kanale za pobeg preko meje v slučaju nevarnosti aretacije. Celotno član predstavništva tuje države je z besedami: 'Pa zite se OZNe', pravilno označil Sircovo protiljudsko delovanje.

"Bral je pošiljke obveščevalnega centra '101', jih študiral, debatiral o njih na sestankih pri obtožencu Črtomiru Nagodetu ter pripravljali zahtevane odgovore za center '101'. Iz vsega tega je jasno, da je smešna obramba obtoženca, češ da se ni zavedal, da gre za špijonažo.

"Sicer pa obtoženi Sirc samo pod težo dokazov priznava svoja

rem sam piše, da je agent gestapa, s katerim je sodeloval, ter njegovo zločinsko delovanje po osvoboditvi pomenja le nadaljevanje zločinov iz okupacije.

Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik FLRJ

"Drugi obtoženec Ljubo Sirc je zagrizen sovražnik nove Titove Jugoslavije.

"Priznava očitano 'mu kazniva dejanja, toda hoče zmanjšati njihov pomen v svojo obrambo, kjer navaja, da se ni zavedal, da dejansko vrši špijonažo. Toda ta obramba zgubi vsako vrednost, če pomislimo, da je obtoženi Ljubo Sirc vršil obveščevalno službo že v dobi okupacije in da je takoj po osvoboditvi sam poiskal soobtoženega Nag

BORIS GORBATOV

NEUKROČENI

TARASOVA DRUŽINA

(Nadaljevanje)

— Nič za to! — je odgovoril

Taras. — Tudi sekire so dobre.

Po ulici je šla nemška patro-

la in vse je utihnilo. V tišini je

bilo slišati, kako udarjajo po

pločniku okovani nemški škorn-

nji. Bilo je, ko da kamen ječi,

kamen kriči pod škornjem. In

iz vseh oken, špranj in vrat

gledajo za Nemci razpaljene,

sovržne oči... Nemci koraka-

jo po mestnih ulicah. Prazni so

trgi. Gluhonemo mesto molči.

Strašna tišina visi nad njim, —

tišina pritaženega sovražstva. V

tej tišini — kakor prokletstvo,

kakor mora, kakor blodnja —

udarjanje podkovanih škornjev

na kamen. In ko začujejo to

udarjanje — podnevi in ponoči

— ti preplašeno zamre življe-

nje, vse, kar je živega, se po-

tuhtne, otroci obmolknejo, žen-

ske se skrijejo po kletih. Moški

stiskajo pesti: ali gredo pome?

Mar sem jaz na vrsti? Kar ne-

znosno je poslušati ta težki, so-

vržni udar škornjev. Neznosno

je že gledati Nemce. Celo

žensko, ki za skorjo kruha de-

li posteljo z Nemcem, davi jed-

ko, pekoče sovražstvo. Z grozo

gleda njegove rdeče, kosmate

prsi in poslušajo njegovo hrope-

nje ter se duši od njegovega

smrada.

Nad vsem mestom visi ta

strašni soldaški smrad—smrad

vojašine in smrdljivega nem-

škega tobaka.

Ni bilo možno živeti.

Ni bilo možno živeti.

Ni bilo možno živeti.

V Tarasovo družino še ni bi-

la vseka nemška sekira. Nobe-

nega izmed bližnjih še niso ubi-

li. Nobenega do smrti namučili.

Nobenega odgnali. Ne oropali.

Še noben Nemec ni stanoval v

stari hiši na Kamenem Bro-

du. Vendar ni bilo moči živeti.

V tem ozračju, zastrupljenim

z nemškim smradom, nisi mog-

li misliti. Niso še ubili, a vsak

hip so te mogli ubiti. Vdrl so

lahko ponoči ali pa te zgrabili

na ulici pri belem dnevu. Lah-

ko so te sunili v voz in odpeljali

v Nemčijo. Brez krivide in brez

sodbe so te mogli postaviti ob

zid; ustrelili so te ali izpustili

ter se porogali, kako da more

človek sedeti na očeh. Imenitna

nemška šala! Vse so ti mogli.

Mogli, — in to je bilo huje kot

če bi te že ubili. Nad Tarasovim

domekom se je kakor nad vsa-

ko hišo v mestu valil strah ka-

kor črna senca.

Zakonov niso poznali. Ni bilo

sodišča, prava, ne ustanov, ne

Uncle Sam Says

There's no question about the un-
 pire's decision when you come
 home with a United States Savings
 Bond in your pocket on pay day.
 Each additional savings bond you
 acquire through your participation
 in the Payroll Savings Plan where
 you work or the Bond-A-Month Plan
 where you bank is another score for
 you and your family. Get safely to
 home, please as many times as you
 possibly can now while your lifting
 power in the automatic savings bond
 league is at its greatest strength.
 U.S. Treasury Department

reda. Samo naredbe so, veljale.

Vsaka naredba je bila grožnja.

Vsaka je bila pretnja. Naredbe

so točno ugotavljale, katere

pravice so mestjanu vzeli. To je

bila ustava odpravljanja člo-

veških pravic. Človeško življe-

nje je bilo cenejšo od koščka

papirja, na katerem je bilo na-

tisljeno: kaznovani s smrtjo.

Dom človeku ni bil več pribe-

žališče. Ključavnice niso ščitile

ne njegovega življenja, ne nje-

govega imetja. Ljudje so malo

živeli ali spali doma. Skrivali

so se po kletih in po lopah. Ko

so slišali udarjanje podkova-

nih škornjev, so se stisnili v

dupline. Če bi bile v mestu ja-

me, bi se ljudje spustili v jame,

skrili v luknje, da bi jim le ne

bilo treba živeti v "novem re-

du".

Prebivalstvo je zdaj živelo

samo v tem, da se čim bolj po-

skrije. Skrij se pred Nemci, od-

makni se, kadar korajajo po

ulici, izgini, kadar ti stopijo v

hišo, beži, kadar te iščejo.

A Nemec je korajal in korajal

po mestu, izbočil je prsi, izbo-

čil noge kakor čaplja, šlem je

nabil nizko na čelo, korajal s

topim vžihanjem avtomata in

daval, mlél, teptal vse, — žive-

ti ni bilo mogoče.

Ni bilo moči živeti, vendar si

moral živeti.

Kako živeti? Temu vpraša-

nju se nisi mogel izogniti. Za-

se nisi mogel reči: "Nas se to

ne tiče." Pred vsakim člove-

kom v mestu se je vzpelo to

vprašanje: kako živeti, kaj sto-

riti? In vsak ga je moral reši-

ti zase in pred svojo vestjo.

Zdaj je pod večer pogosto za-

ZANESLJIVA STAREJŠA

DVOJICA

želi dobiti v našem stanovanju 3
 do 5 sobami, neopremljenimi, v
 bližini St. Clair Ave. Oba zaposle-
 na. Nimata otrok. Pokličite
 KE 5606

V. BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA
 NEPOZABNEGA SOPROGA IN
 OČETA

John Tomažič

ki je odšel v večno življenje
 21. oktobra 1946.

Eno leto je minilo
 odkar zapustil si nas ti,
 žalostni so dnevi bili,
 in pozabit moč te ni.

Dom naš prej tako priazen
 veselje, srca bila v njem,
 sedaj pa pusto je in prazno,
 samo spomin na tebe v njem živi.

Žalujejo ostali:

ANNA, soproga;
 VICTORIA poroč. JARM. HELEN in
 FRANCES, hčere;
 DR. F. JARM. zet.

Cleveland, O., 22. okt. 1947.

hajal k Tarasu sosed Nazar
 Ivanič. Stirideset let sta preži-
 vela drug pri drugem, hiša pri
 hiši. Stirideset let sta se pre-
 rekala. Zdaj ju je skupna ne-
 sreča združila, — posedala sta
 skupaj po ves večer, kadila,
 vzdihovala...

Navadno je Nazar začeljal
 pogovor. Nemirni človek je po
 cele dneve motovilil po mestu.

— Ti grem danes po ulici, —

je pripovedoval, — pa vidim,

da popravljajo pločnike. Hipo-

ma mi je srce zastalo. Ti moj

Bog, pomislim, ali se bo za ved-

no, za vse čase ugnezdil Ne-

mec v našem mestu?

— To ni mogoče! Pločnike!

— je izbruhnil Taras. — Ploč-

niki — to so zunanosti. Ploč-

nike morajo popraviti, a more-

jo li preduriti mojo dušo?

Ali morejo mene ali tebe pre-

obrniti v Nemca? Ali morejo

poteptati mojo zavest? Ne! —

je odmajal s svojo sivo glavo.

(Dalje prihodnjici)

ŠTEVILKE SO GA RAZKRINKALE

Pater Jagodič "Jozafat" iz

minoritskega samostana v Ptu-

ju je tudi med tistimi, ki bi radi

brali moralno lekcijo naši mla-

dini.

Dne 12. maja 1946 se je posta-

vil v pozo velikega zaščitnika

morale in "nравstvenega" življe-

nja ter s prižnice patetično ro-

potal proti "mladini," ki drvi v

prepad in grešno življenje. Dne-

snes se mladina vda vsemu naj-

bolj pregrešnemu.

Seveda pater Jozafat ve, da

je treba pred mislečimi ljudmi

podpreti svoje trditve. Zgolj ro-

nenje in zunanji zanos "zaskrb-

ljenega" pridigarja, ki je najbolj

prišel do veljave v govorniškem

vprašanju: "Kam drvi mladi-

na?" vse to ni dovolj. To pater

Jozafat dobro ve.

Toda prav v momentu, ko je

skušal biti konkreten, se je ure-

zal. Stara stvar je, da demagogi-

ja klone pred težo dejstev. Pater

Jozafat navaja kot primer mo-

ralne pokvarjenosti današnje

mladine visoko število nezakon-

skih rojstev.

Naši tovariši pa so vzeli v ro-

ke statistiko nezakonških roj-

stev v zadnjih 10 do 11 letih za

fari Sv. Jurija in Sv. Petra in

Pavla v Ptuju in po njej ugot-

ovili prav nasprotno stvari kot

trdi pater Jozafat.

Poglejmo si to statistiko. Šte-

vilo nezakonških rojstev:

Leta 1935, 42; 1936, 44; 1937,

37; 1938, 24; 1939, 43; 1940, 57;

1941, 52 in leta 1946, 23.

Te številke povedo, da je šte-

vilo nezakonških rojstev bilo

pred vojno večje kot danes. Ta-

krat, ko so velik del mladine

"vzgjajali" njihovi Fantovski

odseki in Dekliški krožki, je bilo

več nezakonških rojstev kakor

zdaj, ko se naša mladina vzgaja

in plemeniti v delu in učenju pod

vodstvom ljudske oblasti in ljud-

ske mladinske organizacije.

In ne samo to. Če se globlje

zamislimo, kdo so danes neza-

konske matere, opazimo fra-

pantno dejstvo, da je med njimi

precej Marijinih družbenic in

starejših žena, ne pa — deklet z

mladinske proge, kot to podtika-

vijo razni ljudje, ki bi radi napra-

vili iz belega črno in iz črnega —

belo.

Argumenti patra Jozafata so

tako udarili njega samega.

Vendar mi nismo demagogi

kot je pater Jozafat. Nočemo

podcenjevati naše vzgoje k di-

sciplini in morali. Prav gotovo

Ne, ne bodo oni gospodarili v
 našem mestu — vsiljivci! Ka-

kor so prišli, tako bodo odšli.

Nazar je skomizgnil z rame-

ni. — Že dolgo ni slišati stre-

ljanja, niti naših letal ni slišati.

Čprav bi nas bombardirali, bi

nam bilo vendar laže pri duši.

Daleč se je odmaknila fronta,

oh, daleč! Pod Volgo.

— Fronta se je odmaknila,

pa se bo spet primaknila. Vero

moraš imeti.

— Oh, vero, vero!

Slabi tobak se je dimil pod

nizki strop, silil v oknice.

— Kako živeti, Taras Andre-

jevič? — je bolešno vpraševal

Nazar. — Ne, povej mi ti: ka-

ko živeti? Kaj storiti?

— O tem naj odloči vsak po

svoji vesti, — je odvrnil Taras.

— Vest ukazuje, da se mo-

ramo bojevati! A s čim naj se

bojujemo? Goloroki starci smo,

Taras.

(Dalje prihodnjici)

Taka je resnica o razvoju ne-

zakonskih otrok.

Številke so razkrinkale cene-

nega demagoga.

(Ponatis iz "Slovenskega poročevalca")

Dela za moške

PUNCH PRESS OPERATORJI IN

PUNCH PRESS POMOČNIKI

Plača od ure. Stalno delo.

ZATKO METAL PRODUCTS CO.

20850 St. Clair Ave.

Kovaški pomočniki

Steel truck body assembler-

ji; popravljanci opreme na

trukih; izurjeni; stalno delo,

plača od ure.

THE OHIO TRUCK

EQUIPMENT CO.

3319 Regent Rd., S. E.

Linotype mašinist

unijski. Tiskarna s 7 stroji;

5 dni tedensko. 2 tedna po-

čitnic. Skupinska zavaroval-

nina. Dobra plača. Pišite na

OIL CITY DERRICK

Oil City, Pa.

Mladi moški

stari 21 do 30 let za "press

and packing department,"

menjajoči se štiti; dobra pla-

ča od ure za začetek. Izvr-

stna prilika za napredovanje.

UARCO, INC.

13300 Coit Rd. GL 7220

Boring Mill operatorji

2. in 3. shift

Radial Drill operatorji

2. in 3. shift

Milling Machine operatorji

2. in 3. shift

Assemblerji — Erectors

2. shift

Machine Shop inspektorji